

TIEDOTE

Suomen rotarit ja Suomen ympäristökeskus SYKE tiedottavat

1.6.2020

ROTARIT JA SUOMEN YMPÄRISTÖKESKUS YHTEISTYÖHÖN SINILEVÄSEURANNASSA

Suomen ympäristökeskus SYKE koordinoi valtakunnallista sinileväseurantaa ja -tiedotusta vuosittain kesäkuusta syyskuuhun. Seurannan avulla kartoitetaan kokonaiskuva meri- ja järvidesien sinilevätilanteesta. Suomen rotarit ovat tänä keväänä sopineet SYKEN kanssa sinilevätiedon keräämisestä noin sadassa nyt perustettavassa havaintopaikassa.

Sinileväseurantaan osallistuminen on osa rotarien laajempaa Itämerihanketta, jossa pyritään edistämään toimia Itämeren tilanteen parantamiseksi pitkällä aikajänteellä. Rotarit ovat myös hakeneet sinilevän havainnointiin kumppaneita, jotta vesiemme suojelun tarve tiedostettaisiin mahdollisimman laajasti. Havaintopaikkoja on perustettu muun muassa tasavallan presidentin kesäasunnolle Kultarantaan, Utön ja Öron saarille, Loviisaan ja Lauttasaareen.

SYKE on tehnyt sinileväseurantaa jo vuodesta 1998 yhteistyössä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten ja kuntien ympäristöviranomaisten kanssa. Viime vuosina etenkin Suomenlahden ja Saaristomeren alueen viralliset havaintopaikat ovat vähentyneet, mikä on vaikeuttanut kokonaiskuvan saamista rannikon ja saariston sinilevätilanteesta. ”Rotarit haluavat avustaa SYKEN tarvitsemassa havainnoinnissa, ja valtaosa rotareiden ja yhteistyökumppaneiden perustamista seurantapisteistä sijaitsee juuri Suomenlahden ja Saaristomeren alueilla”, kertoo rotareiden Itämeren toimintaverkoston puheenjohtaja **Pentti Aspila**.

”Ympäristökysymykset ovat nousemassa myös Rotaryssä keskiöön, ja Suomessa kantavaksi teemaksi on valittu Itämeren tilan parantaminen. Toki useat rotaryklubit ovat toteuttaneet siihen liittyviä hankkeita jo vuosikymmenen ajan, mutta nyt Itämeren tilan parantamiseen panostetaan laajasti ja yhteistyötä rakennetaan koko Itämeren alueelle”, Aspila toteaa. ”SYKE on rotareille luonteva yhteistyökumppani. Siellä on maamme paras alan osaaminen, ja rotarit pyrkivät tuomaan parasta osaamista käytännön toimiin Itämeren tilan parantamiseksi.”

Sinileväseurannasta hyötyä kaikille vesistöjen käyttäjille

Seurantapisteissä tehdään havaintoja säännöllisesti viikoittain kesäkuun alusta syyskuun loppuun. Havainnot tallennetaan SYKEN Järvi-meriwiki palveluun, josta SYKE saa ne sinilevätilannetta kartoittavan sinilevähavaintokartan ja vuosien välistä vaihtelua kuvaavan leväbarometrin aineistoksi. Aineistoa hyödynnetään myös valtakunnallisen sinileväseurannan leväkatsauksissa, joita SYKE julkaisee kesä-elokuun ajan viikoittain torstai-iltapäivisin. Sinileväseurannan päätarkoitus on ympäristön tilan seuranta, mutta siitä hyötyvät myös kaikki vesiemme käyttäjät, jotka saavat näin ajantasaista tietoa sinilevätilanteesta.

Rotarien panostus havainnointiin on Suomessa tehtävän sinileväseurannan kannalta merkittävä:

”Säännöllisesti tehtävät havainnot ovat sekä seurannalle että tutkimukselle tärkeitä. Kansalaiset ilmoittavat herkemmin siitä, jos vesistöissä on sinilevää. Havainnot siitä, ettei sinilevää ole, ovat kuitenkin tutkimuksellisesti yhtä tärkeitä, ja niitä saadaan lähinnä vain säännöllisesti raportoivista havaintopaikoista”, kertoo Suomen merialueiden kasviplanktonseurannasta vastaava erikoistutkija **Sirpa Lehtinen** SYKEstä.

”Olemme SYKEssä hyvin ilahtuneita tästä rotarien yhteistyötarjouksesta. Satakunta uutta säännöllisesti raportoitavaa havaintopaikkaa on merkittävä apu levätilanteen kartoittamisessa. Toivottavasti rotarien lisäksi myös monet muut kansalaiset innostuvat ottamaan osaa havainnointiin. Esimerkiksi oman mökkirannan tilanteesta on helppo kertoa Havaintolähetti-verkkosovelluksen avulla”, kannustaa Suomen ympäristökeskuksen pääjohtaja **Lea Kauppi**.

Havainnot voi tehdä myös omalta mökkirannalta

Kansalaiset voivat osallistua sinilevähavainnointiin Järvi-meriwikiin avulla. Se on Suomen vesien oma verkkopalvelu, johon voi perustaa oman havaintopaikan ja ryhtyä seuraamaan muun muassa sinilevätilannetta, pintaveden lämpötilaa ja näkösyvyyttä. Havaintojen tallentaminen Järvi-meriwikiin sujuu Havaintolähetti-verkkosovelluksella. Kesällä 2019 Järvi-meriwikiin saatiin kansalaisilta yhteensä yli 1 200 sinilevähavaintoa.

Rotary on eettisellä pohjalla toimiva kansainvälinen palvelujärjestö, joka toimii yli 200 maassa. Jäseniä sillä on yli 1,2 miljoonaa. Suomessa ja Virossa on miltei 300 rotaryklubia ja rotareita niissä on yhteensä noin 10 000. Rotarytoiminnan perustana ovat paikalliset rotaryklubit, jotka kokoavat yhteen samanmielisiä vaikuttajia tekemään hyvää omalla paikkakunnallaan.

Lisätietoja Pentti Aspila, puheenjohtaja, Suomen Rotaryn Itämeritoimintaverkosto, 040 5803631, pentti.aspila.rotary@gmail.com

Pääjohtaja Lea Kauppi, Suomen ympäristökeskus SYKE, 0295 251 700, etunimi.sukunimi@ymparisto.fi